

Tjenestedelingen i menigheden

1 Tim 2,11-12:¹¹ *En kvinne skal ta imot læren i stillhet, hun skal underordne seg.*

¹² *Jeg tillater ikke en kvinne å opptre som lærer eller å være mannens herre, hun skal være i stillhet.*

- Kvinden kaldes også i menigheden til at underordne sig ‘i alt’ (v. 11), dvs. både i menneskelige og i åndelige spørsmål.
- Taleforbuddet er knyttet til en bestemt situation: når der gives belæring
- En kvinde må ikke optræde som lærer, fordi hun ikke må ‘udøve autoritet over mand’
- Enhver optræden i hjem eller menighed, hvor en kvinde udøver autoritet over en mand, er i strid med ‘hoved-strukturen’.
- Lærer-tjenesten er forbundet med autoritet, bl.a. fordi læreren skal kunne irettesætte og i yderste instans udelukke dem i menigheden, der siger imod (2 Tim 2,25)

Begrundelsen for tjenstedelingen går på tværs af alle tider og kulturer

1 Tim 2,13-14: ¹³ *For Adam ble skapt først, deretter Eva.* ¹⁴ *Og Adam ble ikke dåret, men kvinnen ble dåret og falt i overtredelse.*

- Begrundelsen for tjenstedelingen ligger i selve skabelsen – at manden blev skabt først til at være leder
- Synden kom ind i verden, da kvinden brød med tjenstedelingen og handlede på slægtens vegne uden om Adam

Kvindens vej til frelse

1 Tim 2,15 ¹⁵ *Men hun skal bli frelst gjennom sin barnefødsel, så sant de holder ved i tro og kjærlighet og helliggjørelse, med sømmelighet*

- Enten: Kvinden skal frelses ved den barnefødsel, der blev givet løfte om på syndefaldets dag
- Eller: Som manden har sit særlige kald, som kvinden ikke kan trænge ind i (at lede), sådan har kvinden sit særlige kald, som manden ikke kan trænge ind i (at give liv til slægten)
- Ikke alle kvinder bliver gift, og ikke alle gifte får børn. Det handler ikke om frelse ved børnefødsler, men om den troende kvindes hjerteforhold til og åbenhed over for Guds skaberordning.

Taleforbuddet

1 Kor 14,33b-37: *Som i alle de helliges menigheder³⁴ skal kvinnene tie i menighetssamlingene. For det tillates dem ikke å tale, men de skal underordne seg, som også loven sier.³⁵ Men er det noe de vil ha rede på, da skal de spørre sine egne menn hjemme, for det sømmer seg ikke for en kvinne å tale i menighetssamling.³⁶ Eller var det fra dere Guds ord gikk ut? Eller er det bare til dere det er nådd?³⁷ Hvis noen mener at han er en profet eller en åndelig, la ham da erkjenne at det jeg skriver til dere, er Herrens bud.*

- Hvis nogen afviser den apostolske lære om tjenstedelingen, er det Herrens eget ord, de trrodser og dermed Herren selv. Så alvorligt er det.
- Taleforbuddet er ikke absolut. Kvinder kan bede og profetere i menigheden (1 Kor 11,5). At profetere er at tale vidnende til oppbyggelse, oppmuntring og trøst (1 Kor 14,3).
- Taleforbuddet handler givetvis om et af tre:
 - 1) Myndig læretale. Men v. 35 taler om at stille spørsmål.
 - 2) Tale ved gudstjeneste. Men konteksten handler om vidnesamvær.
 - 3) Indlæg i den bedømmende læresamtale i forlængelse af profetiske ord (v.29).
Mønsteret ses ved Jesu besøg i Nazaret (Luk 4,16-30)

Både lærere og ledere i menigheden må være mænd

1 Tim 3,1-7: ¹ Det er et troverdig ord: Om noen gjerne vil ha et tilsynsembete, så er det en god gjerning han har lyst til. ² Derfor må en tilsynsmann være uklanderlig, én kvinnes mann, edruelig, sindig, verdig, gjestfri, dyktig til å lære andre, ³ ikke drikkfeldig, ikke voldsom, men mild, ikke stridslysten eller pengekjær. ⁴ Han må styre sitt hus godt og ha lydige barn med all ærbarhet. ⁵ Men den som ikke vet å styre sitt eget hus, hvordan kan han ha omsorg for Guds menighet? ⁶ Han må ikke være en nyomvendt, for at han ikke skal bli oppblåst og falle under djevelens dom. ⁷ Han må også ha godt vitnesbyrd fra dem som er utenfor, så han ikke skal bli til spott og bli fanget i djevelens snare.

- Tilsynsmænd var ledere i menigheden. Nogle ledere var også lærere, men ikke alle (1 Tim 5,17). Både ledere og lærere måtte være mænd.
- Ordet ‘styre’ (v.4 &5) kommer af det græske ord ‘proistavai’, der grundlæggende betyder at beskytte og sørge for. Det er sådan lederen må lede menigheden – ved at beskytte og sørge for den.
- Ordet ‘at ha omsorg for’ (v.5) kommer af det græske ord ‘epimeleista’, som kun bruges ét sted mere i NT: i beretningen om den barmhjertige samaritaner. Det er sådan, lederen skal lede menigheden.
- At være leder i menigheden er ikke en magtposition, men en tjenerrolle

Menighetstjenere kan være både mænd og kvinder

1 Tim 3,8-13: ⁸ Likeså må menighetstjenere være verdige, ikke tvetungede, ikke henfalne til mye vin, ikke ha lyst til skammelig vinning. ⁹ Det må være slike som har troens mysterium i en ren samvittighet. ¹⁰ Også disse skal først prøves, deretter skal en la dem tjene i menigheten, om de er ulastelige. ¹¹ Likeså med kvinnene: de skal være verdige, ikke fare med baktalelse, men være edruelige og trofaste i alle ting. ¹² En menighetstjener skal være én kvinnes mann, oppdra sine barn og styre sitt hus på en god måte. ¹³ For de som har vært gode menighetstjenere, får selv en aktet stilling og stor frimodighet i troen på Kristus Jesus.

- Det græske ord for ‘menighetstjener’ er ‘diakonos’. Det betegner en omsorgstjeneste.
- Dette embede kunne varetages af både kvinder og mænd (Rom 16,1).

Jesus og apostlene var *ikke* bundet af deres tid og kultur i synet på kvinder

Jesus og apostlene brød med deres egen kultur i synet på og tildelingen af opgaver til kvinderne – ikke mindst i forhold til formidlingen af Guds ord

I NT møder vi kvinder, som:

- evangeliserer og missionerer (Joh 4,28-42)
- træder frem med opbyggelige vidnesbyrd i menigheden (1 Kor 11,5)
- deltager i oplæringen af nyomvendte (ApG 18,26)
- vidner i menigheden med salmer, hymner og åndelige sange (Kol 3,16)
- underviser den opvoksende generation af piger og drenge (2 Tim 1,5; 3,14-15)
- underviser andre kvinder (Tit 2,3-5)

En særlig undervisende tjeneste for kvinder

Titus 2,3-5: ³ Likeså skal eldre kvinner i sin ferd opptre slik som det sømmer seg for hellige. De skal ikke fare med sladder, heller ikke må de være henfalne til vin, men de må være lærere i det gode, ⁴ slik at de kan lære de unge kvinnene til å elske sine menn og sine barn, ⁵ til å være sindige, rene, huslige, gode, underordnet sine egne menn, for at Guds ord ikke skal bli spottet

- Hvor sker dette i dag?
- Hvem kan og vil gå ind i en sådan tjeneste?
- Vi kan godt finde kvinder, som vil undervise. Men hvem kan og vil undervise unge kvinder – om dette?
- Hvilke menigheder vil kalde kvinder til det?

Profetisk tale

- Et ord til opbyggelse, opmuntring og trøst (1 Kor 14,3)
- Et ord, der udspringer af, at Ånden har gjort en åndelig sandhed stor for en troendes hjerte (1 Kor 12,7; 14,3; 14,30)
- Det, Ånden åbenbarer for os, udfolder altid en side af Guds ord og leder os til Jesus, så han bliver herliggjort for vore hjerter (Joh 16,14; 1 Pet 4,11)
- Det, der lyder i menigheden, skal altid stemme med Guds ord og skal altid tjene til opbyggelse i troen (1 Kor 14,5; 14,12; 14,17, 14,26; 1 Pet 4,11)
- Det profetiske ord skal prøves på Guds ord (1 Kor 14,29; 1 Tess 5,20-21)
- Hvis nogle i menigheden, mænd eller kvinder, ofte får opbyggelige profetiske ord, er det naturligt at overveje, om de har profetiens nådegave (ApG 21,9)
- Vi skal ikke give plads for dem, som taler uden vidnesbyrdets tone og uden et opbyggeligt budskab. Men vi må glæde os over og give plads for dem, som får opbyggelige profetiske ord (1 Tess 5,20)
- I NT's menigheder havde man to former for forkyndelse: 1) Den monologiske forkyndelse ved kaldede prædikanter (1 Tim 5,17). 2) Den indbyrdes opbyggelse ved åndsborne vidnesbyrd (1 Kor 14,26 -33). Vi må give plads for begge dele.

Profetisk tale og læretale

- Alle troende, mænd og kvinder, kan tale profetisk, når Gud lægger dem et budskab på hjertet (1 Kor 11,5; 1 Kor 14,3-5)
- Den afgørende forskel på profetisk tale og læretale ligger ikke i alvoren af budskabet eller i taletiden, men i udøvelsen af myndighed. Den myndige forkyndelse er læretale (1 Tim 2,12)
- Der udøves myndighed, når man giver vejledning i spørgsmål, som menigheden er uenig eller uklar om.
- Vi skal kun opmuntre de kvinder til at tale, som selv er bevidste om tjenstedelingen, vil respektere den og har et opbyggeligt vidnesbyrd.

Det bidrager til klarhed:

- hvis de, der har lærer- og ledermyndighed, har et formelt og kendt kald
- hvis vi i vores sprogbrug skelner klart mellem på den ene side prædiken/bibeltime og på den anden side vidnesbyrd/andagt
- hvis vi giver forskellige ydre rammer for profetisk tale og for læretale

Klarhed giver tryghed, og det kan hjælpe flere nådegaver til udfoldelse.